יום ג', י"א בתשרי תשס"ד (07 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[שוב] שבוע טוב וגמר טוב!

לשלושת הרגלים – פסח, שבועות, סוכות – היום שלאחר החג נקרא '**אסרו חג**', יום בו נוהגים לשמוח ולמַעֵט בהספד ובתענית, אך אינו אסור במלאכה. דרשו חז"ל: "כל העושה יאיסור' לחג [רש"י: אגודה לחג] באכילה ושתיה [רש"י: שקורא לחג עונג במאכל ובמשתה] מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן." [מסכת סוכה מ"ה:]
לימים הנוראים אין יום כזה, אך כיוון שימים אלה שבין כיפור עד ליום האחרון של חג הסוכות, '**הושענא רבא**', נחשבים עדיין כחלק מ'חבילה' זו, המאמר הבא:

"...היום היחידי בשנה שבו מבוטא היסוד החברתי של שויון מוחלט בלי שיור כלשהו הוא **יום הכיפורים**. שבת שבתון זה שאינו בא להעיד על חידוש העולם [כמו שבת], מבוסס בכל זאת על השבתה מוחלטת כמו שבת בראשית. ביום המיועד לכל אדם מישראל לעשות בו את חשבון נפשו, להתבונן בעבר ובכשלונותיו, להתחרט על חטאים וסטיות והעיקר לקבל על עצמו ליישר את העקמומיות שבלב ולעזוב את הדרכים הנלוזות להבא – ביום הזה באה ההדגשה המיוחדת על החיוניות שבתיקון היחסים שבין אדם לחברו, והפלת המחיצות החברתיות המבדילות בין יהודי ליהודי בימי המעש והעבודה.
...משמעותו החברתית של יום הכיפורים מתבלטת ביתר שאת ע"י **חוק היובל**, שנקשר גם הוא לעצם היום הזה. החוק הסוציאלי של קריאת דרור לכל מעמד העבדים מקץ תקופה של 50 שנה והחזרת הקניינים שעברו מיד ליד, באמצעות הכסף, לבעליהם הראשונים והחוקיים, בהתאם לחלוקת הארץ לפי עקרון השוויון המוחלט – אותו חוק שהינו אבן החן בתורת הסוציולוגיה של היהדות הצרופה, מקבל את תקפו וכוח ביצועו דווקא באותו יום הבלתי-מסומן בתור '**ראשון לשום דבר**'. לפי מיטב ההגיון האנושי, היה צריך חוק נדיר כזה שתוקפו מצטמצם לפעם אחת במשך 50 שנה, להיות צמוד לתאריך יותר בולט בלוח הזמנים, כמו ראש השנה או בראש חודש ניסן, ראשון למניין החודשים. אבל מהו ההגיון לקבוע תוקפו של החוק הזה דווקא בחודש השביעי [תשרי], וגם לא בראשון בו אלא בעשור לחודש?
ללמדך שיום קדוש זה, יום הכיפורים, הוא סמל התיקון החברתי ושום יום אחר אינו מסוגל להתחרות בו בהחדרת רעיון השויון בלב האדם. יום שבו מאבדים ערכי החומר את חשיבותם ובן אדם נעשה מנושל מכל קנייניו ורכושו למשך יממה שלמה, מורגש בו במידה שאין למעלה ממנה, המלאכותיות ואי-המהותיות שבכל המחיצות הסוציאליות שהוקמו ע"י בני אדם ושיטות משטר שבדו מלבם, ושאינן עולות בקנה אחד עם המאור שבתורה, רוחה ומהותה.
יום שבו נעצר היהודי במרוצתו אחרי קנייני העולם החולף ומייחדו לחשבון נפשו ולבקורת על העבר, כדי למצוא את המסילה הנכונה לעתיד – הוא ראוי ומוכשר מאין כמוהו **לבחון ולבקר בו גם סדרי החברה**: האם אמנם טובים הם כשלעצמם, האם מביאים הם באמת אושר לבעליהם, או שיש צורך לתקנם ולשפרם. היום מיועד לא רק לחשבון נפשו של הפרט בלבד, אלא בכל השטחים כולם. ביום הזה צריך הפרט לפשפש במעשיו ולבחנם לאור התורה ונר המצוה. **וביום הזה, צריך גם העם בתור שכזה** לבקר את מדיניותו התרבותית-רוחנית והחברתית-כלכלית לאור עקרונות אמונתו ומגמת תעודתו. תעודת היום הקדוש הזה היא – בקורת כללית בלתי-מאופקת ותיקון-דרכים כללי בלתי-מסוייג. [אלה הם מועדיי]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל